

Euroopan unionin virallinen lehti

C 439

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

59. vuosikerta

25. marraskuuta 2016

Sisältö

I Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot

SUOSITUKSET

Euroopan unionin tuomioistuin

2016/C 439/01

Suosituksset kansallisille tuomioistuimille ennakkoratkaisupyynnöjen tekemisestä 1

FI

I

(Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot)

SUOSITUKSET

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

Tällä asiakirjalla ajantasaistetaan kansallisille tuomioistuimille unionin tuomioistuimen uuden työjärjestyksen voimaantulon 1.11.2012 jälkeen annetut suositukset (EUVL C 338, 6.11.2012, s. 1). Nyt annettavat suositukset perustuvat työjärjestyksen ⁽¹⁾ soveltamisesta saatuihin kokemuksiin ja uusimpaan oikeuskäytäntöön. Näiden suositusten tarkoituksena on muistuttaa ennakkoratkaisumenettelyn olennaisista piirteistä ja antaa ennakkoratkaisupyynnöjä unionin tuomioistuimelle esittäville tuomioistuimille kaikki tarpeelliset käytännön ohjeet, jotta unionin tuomioistuin voisi antaa esitettyihin kysymyksiin hyödyllisen vastauksen.

SUOSITUKSET

kansallisille tuomioistuimille ennakkoratkaisupyynnöjen tekemisestä

(2016/C 439/01)

Johdanto

1. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEU) 19 artiklan 3 kohdan b alakohtaan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 267 artiklaan perustuva ennakkoratkaisumenettely on Euroopan unionin oikeuteen kuuluva perustavanlaatuisen järjestelmä. Sen tarkoituksena on taata unionin oikeuden yhtenäinen tulkinta ja soveltaminen unionissa antamalla jäsenvaltioiden tuomioistuinten käyttöön väline, jolla ne voivat saattaa Euroopan unionin tuomioistuimen (jäljempänä unionin tuomioistuin) käsiteltäväksi ennakkoratkaisukysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta taikka unionin toimielinten, elinten tai laitosten toteuttamien toimien pätevydestä.
2. Ennakkoratkaisumenettely perustuu unionin tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten väliseen tiiviiseen yhteistyöhön. Jotta tämä menettely olisi mahdollisimman tehokas, on tarpeen muistuttaa eräistä sen olennaisista piirteistä ja esittää eräitä täsmennyksiä, joilla selvennetään erityisesti niitä työjärjestyksen määräyksiä, jotka koskevat ennakkoratkaisupyynnön esittäjää ja kohdetta sekä pyynnön muotoa ja sisältöä. Näitä täsmennyksiä sovelletaan kaikkiin ennakkoratkaisupyynnöihin (I). Niitä täydennetään ohjeilla, jotka koskevat erityisen nopeaa käsittelyä vaativia ennakkoratkaisupyynnöjä (II). Liitteessä on yhteenvedo kaikkiin ennakkoratkaisupyynnöihin sisällytettävistä olennaisista tiedoista.

I Kaikkiin ennakkoratkaisupyynnöihin sovellettavat ohjeet**Ennakkoratkaisupyynnön esittäjä**

3. Unionin tuomioistuin käyttää toimivaltaansa ennakkoratkaisujen antamiseen unionin oikeuden tulkinnasta tai pätevydestä yksinomaan kansallisten tuomioistuinten aloitteesta ja siitä riippumatta, ovatko pääasian asianosaiset ilmoittaneet toivovansa asian saattamista unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Koska asiaa käsittelevä kansallinen tuomioistuin vastaa asiassa annettavasta ratkaisusta, kansallisen tuomioistuimen – ja vain sen – tehtävänä on arvioida

⁽¹⁾ EUVL L 265, 29.9.2012, s. 1.

kunkin asian erityispiirteiden perusteella sekä ennakkoratkaisupyynnön tarpeellisuutta voidakseen ratkaista asian että unionin tuomioistuimelle esittämiensä kysymysten merkityksellisyyttä asian ratkaisun kannalta.

4. Unionin tuomioistuin tulkitsee kysymystä tuomioistuimen asemasta unionin oikeuden autonomisena käsitteenä ja ottaa tällöin huomioon useita seikkoja, joita ovat muun muassa siltä ennakkoratkaisua pyytävän elimen lakisääteisyys, pysyvyys, sen tuomiovallan pakottavuus, menettelyn kontradiktorisuus, toimiminen oikeussääntöjen soveltajana ja riippumattomuus.
5. Jäsenvaltioiden tuomioistuimet voivat esittää unionin tuomioistuimelle unionin oikeuden tulkintaa tai pätevyyttä koskevan kysymyksen katsoessaan, että unionin tuomioistuimen ratkaisu on tarpeen niiden käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi (ks. SEUT 267 artiklan toinen kohta). Ennakkoratkaisupyynnö voi osoittautua erityisen hyödylliseksi esimerkiksi silloin, kun kansallisessa tuomioistuimessa tulee esiin uusi tulkintakysymys, jolla on yleistä merkitystä unionin oikeuden yhtenäisen soveltamisen kannalta, tai jos aikaisemmasta oikeuskäytännöstä ei näytä olevan saatavissa uudenlaisen oikeudellisen tilanteen tai uudenlaisten tosiseikkojen edellyttämää tietoa.
6. Kun kysymys tulee esiin asian ollessa vireillä tuomioistuimessa, jonka ratkaisuihin ei kansallisen oikeuden mukaan voi hakea muutosta, kyseisellä tuomioistuimella on kuitenkin velvollisuus esittää ennakkoratkaisupyynnö unionin tuomioistuimelle (ks. SEUT 267 artiklan kolmas kohta), paitsi jos asiasta on jo olemassa vakiintunut oikeuskäytäntö tai jos kyseessä olevan oikeussäännön tulkinnasta ei jää järkevää epäilystä.
7. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että kansalliset tuomioistuimet voivat hylätä niiden käsittelemissä asioissa esitetyt kanneperusteet, joissa vedotaan unionin toimielimen, elimen tai laitoksen toimen pätemättömyyteen, mutta ainoastaan unionin tuomioistuimella on toimivalta julistaa tällainen toimi pätemättömäksi. Jos jäsenvaltion tuomioistuimella on epäilyjä tällaisen toimen pätevydestä, sen on siten saatettava asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ja tällöin ilmoitettava ne syyt, joiden vuoksi se katsoo, ettei toimi ole pätevä.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja ulottuvuus

8. Ennakkoratkaisupyynnön on kosettava unionin oikeuden tulkintaa tai pätevyyttä eikä kansallisen oikeuden sääntöjen tulkintaa tai pääasian oikeudenkäynnissä esiin tulleita tosiseikkoja.
9. Unionin tuomioistuin voi ratkaista ennakkoratkaisupyynnön vain, jos pääasian oikeudenkäynnissä on sovellettava unionin oikeutta. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin selostaa kaikki asiaan vaikuttavat tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joiden vuoksi se katsoo, että unionin oikeuden säännökset saattavat tulla sovellettaviksi asiassa.
10. Euroopan unionin perusoikeuskirjan tulkintaa koskevissa ennakkoratkaisupyynnöissä on muistettava, että perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdan mukaan perusoikeuskirjan määräykset koskevat jäsenvaltioita ainoastaan silloin, kun jäsenvaltiot soveltavat unionin oikeutta. Unionin oikeuden soveltamistilanteet voivat olla erilaisia, mutta ennakkoratkaisupyynnöstä on käytävä ilmi selkeästi ja yksiselitteisesti, että pääasian oikeudenkäynnissä sovelletaan muuta unionin oikeuden sääntöä kuin perusoikeuskirjaa. Koska unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa ratkaista ennakkoratkaisupyynnöä, jollei oikeudellinen tilanne kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan, tämä toimivalta ei voi yksinomaan perustua ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mahdollisesti mainitsemiin perusoikeuskirjan määräyksiin.
11. Vaikka unionin tuomioistuimen on tietenkin otettava ratkaisussaan huomioon pääasian oikeudenkäyntiä koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat, sellaisina kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on määrittänyt ne ennakkoratkaisupyynnössään, unionin tuomioistuin ei itse sovelle unionin oikeutta kyseiseen oikeusriitaan. Lausueessaan unionin oikeuden tulkinnasta tai pätevydestä unionin tuomioistuin pyrkii antamaan vastauksen, joka on hyödyllinen pääasian ratkaisemiseksi, mutta siitä johtuvien konkreettisten johtopäätösten tekeminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä. Kansallisen tuomioistuimen on tarvittaessa jätettävä soveltamatta kansallista sääntöä, joka on todettu yhteensopimattomaksi unionin oikeuden kanssa.

Ennakkoratkaisupyynnön esittämisen ajankohta

12. Kansallinen tuomioistuin voi esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön heti, kun se toteaa, että unionin oikeuden tulkintaa tai pätevyyttä koskeva ratkaisu on tarpeen, jotta se voisi antaa tuomionsa. Kansallisella tuomioistuimella on nimittäin parhaat edellytykset arvioida sitä, missä oikeudenkäyntimenettelyn vaiheessa tällainen pyynnö on syytä esittää.

13. Ennakkoratkaisupyyntö muodostaa perustan asian käsittelylle unionin tuomioistuimessa. Unionin tuomioistuimella on oltava käytettävissään kaikki ne seikat, joiden perusteella se voi tarkistaa, onko se toimivaltainen vastaamaan esitettyihin kysymyksiin, ja myönteisessä tapauksessa antaa näihin kysymyksiin hyödyllisen vastauksen. Päätös ennakkoratkaisupyyntöön esittämisestä on näistä syistä tehtävä sellaisessa oikeudenkäyntimenettelyn vaiheessa, jossa ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pystyy määrittelemään riittävän täsmällisesti pääasian oikeudenkäyntiä koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat sekä asiassa esiin tulevat oikeudelliset kysymykset. Hyvän lainkäytön kannalta voi myös olla suotavaa, että ennakkoratkaisupyyntö esitetään kontradiktorisen menettelyn jälkeen.

Ennakkoratkaisupyyntöön muoto ja sisältö

14. Ennakkoratkaisupyyntö voidaan tehdä missä tahansa sellaisessa muodossa, jossa oikeudenkäyntimenettelyä koskeva ratkaisu voidaan kansallisen oikeuden mukaan tehdä. On kuitenkin syytä muistaa, että ennakkoratkaisupyyntö toimii asian käsittelyn perustana unionin tuomioistuimessa ja että se annetaan tiedoksi kaikille Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön (jäljempänä perussääntö) 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille ja erityisesti kaikille jäsenvaltioille, jotta nämä osapuolet voivat esittää mahdolliset huomautuksensa. Ennakkoratkaisupyyntö joudutaan tämän vuoksi kääntämään kaikille Euroopan unionin virallisille kielille. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen tulisi siksi käyttää pyynnössään yksinkertaisia, selkeitä ja täsmällisiä sanamuotoja ja olla sisällyttämättä siihen tarpeettomia tietoja. Kokemus on osoittanut, että noin kymmenen sivua riittää usein ennakkoratkaisupyyntöä koskevien oikeussääntöjen ja tosiseikkojen selostamiseen asianmukaisesti.

15. Määräykset ennakkoratkaisupyyntöön sisällöstä ovat unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklassa. Tiivistelmä ennakkoratkaisupyyntöön sisällöstä on tämän asiakirjan liitteenä. Unionin tuomioistuimelle esitettävien varsinaisten ennakkoratkaisukysymysten sanamuodon lisäksi ennakkoratkaisupyyntöön on sisällytettävä

- yhteenveto oikeudenkäynnin kohteesta ja asiaa koskevista tosiseikoista, siten kuin ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on ne todennut, tai ainakin selostus niistä tosiseikoista, joihin kysymykset perustuvat
- asiassa mahdollisesti sovellettaviksi tulevien kansallisten säännösten sisältö ja tarvittaessa asiaan liittyvä kansallinen oikeuskäytäntö
- selostus niistä syistä, joiden vuoksi ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä unionin oikeuden tiettyjen säännösten tulkinnasta tai pätevydestä, sekä ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen toteama yhteys kyseisten säännösten ja pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavien kansallisen oikeuden säännösten välillä.

Jos jokin tai jotkin edellä mainituista tiedoista puuttuvat, unionin tuomioistuin saattaa joutua toteamaan, ettei se ole toimivaltainen vastaamaan esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin, tai jättämään ennakkoratkaisupyyntöön tutkimatta.

16. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on esitettävä pyynnössään täsmälliset viittaukset kansallisen oikeuden säännöksiin, joita pääasian oikeudenkäyntiä koskeviin tosiseikkoihin sovelletaan, sekä yksilöitävä täsmällisesti ne unionin oikeuden säännökset, joiden tulkintaa pyydetään tai joiden pätevyys kyseenalaistetaan. Pyyntöön voi myös sisältyä lyhyt tiivistelmä pääasian oikeudenkäynnin asianosaisten keskeisistä merkityksellisistä perusteluista. Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että unionin tuomioistuimessa käännetään muille kielille vain ennakkoratkaisupyyntö muttei sen mahdollisia liitteitä.
17. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin voi myös ilmaista lyhyesti näkemyksensä ennakkoratkaisukysymyksiin annettavasta vastauksesta. Tällainen ilmoitus on hyödyllinen unionin tuomioistuimelle erityisesti silloin, kun sen on ratkaistava ennakkoratkaisupyyntö nopeutetussa menettelyssä tai kiireellisessä menettelyssä.
18. Unionin tuomioistuimelle esitettävien ennakkoratkaisukysymysten on oltava ennakkoratkaisupyyntöön esittämistä koskevan päätöksen muusta sisällöstä erottuvassa ja selvästi yksilöidyssä osassa mieluiten kyseisen päätöksen alussa tai lopussa. Kysymysten on oltava ymmärrettävissä sellaisinaan eli tukeutumatta ennakkoratkaisupyyntöön perusteluihin.
19. Ennakkoratkaisupyyntöön lukemisen helpottamiseksi on olennaista, että pyyntö saapuu unionin tuomioistuimeen koneellisesti kirjoitettuna ja että ennakkoratkaisupyyntöön sivut ja kohdat on numeroitu.
20. Ennakkoratkaisupyyntö on päivättävä ja allekirjoitettava. Se on lähetettävä kirjattuna lähetyksenä unionin tuomioistuimen kirjaamoon osoitteeseen Rue du Fort Niedergrünwald, 2925 Luxemburg, LUXEMBURG.

Ennakkoratkaisupyynnöön on liitettävä kaikki asiaa koskevat merkitykselliset asiakirjat ja erityisesti pääasian asianosaisten ja niiden mahdollisten oikeudenkäyntiedustajien täsmälliset yhteystiedot sekä pääasian asiakirja-aineisto tai sen jäljennös. Asiakirja-aineisto (tai sen jäljennös) säilytetään kirjaamossa koko asian käsittelyn ajan. Perussäännön 23 artiklassa tarkoitetut osapuolet voivat tutustua tähän aineistoon kirjaamossa, jollei ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin ole toisin määrännyt.

21. Ennakkoratkaisumenettelyssä unionin tuomioistuin käyttää lähtökohtaisesti ennakkoratkaisupyynnöön sisältyviä tietoja, yksilöintitiedot ja henkilötiedot mukaan luettuna. Jos ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo sen tarpeelliseksi, sen on näin ollen itse huolehdittava siitä, että sen tekemässä ennakkoratkaisun pyytämistä koskevassa päätöksessä jätetään mainitsematta tietyt seikat taikka pääasian oikeudenkäynnissä esiintyvän yhden tai useamman henkilön tai yhteisön tunnistetiedot.
22. Ennakkoratkaisupyynnön jättämisen jälkeen myös unionin tuomioistuin voi päättää tällaisesta tunnistetietojen poistamisesta omasta aloitteestaan taikka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tai pääasian oikeudenkäynnin asianosaisen pyynnöstä. Tällainen pyyntö on kuitenkin sen tehokkaan vaikutuksen varmistamiseksi esitettävä mahdollisimman varhaisessa asian käsittelyn vaiheessa ja viimeistään ennen kyseistä asiaa koskevan tiedonannon julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja ennakkoratkaisupyynnön tiedoksiantoa perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille. Tiedoksianto toimitetaan yleensä noin kuukauden kuluttua ennakkoratkaisupyynnön jättämisestä. Tunnistetietojen poistaminen vasta julkaisemisen ja tiedoksiannon jälkeen jäisi nimittäin uusien tieto- ja viestintäteknologioiden käytön yleistymisen vuoksi käytännössä hyödyttömäksi.

Ennakkoratkaisupyynnön vaikutukset kansalliseen oikeudenkäyntimenettelyyn

23. Vaikka kansallisella tuomioistuimella säilyy toimivalta määrätä turvaamistoimista erityisesti pätevyuden tutkimista koskevan ennakkoratkaisupyynnön yhteydessä, ennakkoratkaisupyynnön jättäminen merkitsee kuitenkin kansallisen oikeudenkäyntimenettelyn lykkäämistä, kunnes unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.
24. Vaikka ennakkoratkaisupyyntö pysyy vireillä unionin tuomioistuimessa lähtökohtaisesti niin kauan kuin sitä ei ole peruutettu, on kuitenkin muistettava unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisumenettelyssä kuuluva tehtävä, joka on myötävaikuttaa konkreettisesti lainkäyttöön jäsenvaltioissa eikä esittää neuvoa-antavia lausuntoja yleisluonteisista tai hypoteettisista kysymyksistä. Koska ennakkoratkaisumenettely edellyttää ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa tosiasiallisesti vireillä olevaa pääasian oikeudenkäyntiä, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on ilmoitettava unionin tuomioistuimelle kaikista sellaisista oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvistä seikoista, jotka saattavat vaikuttaa asian vireilläoloon kansallisessa tuomioistuimessa, ja erityisesti kanteen peruuttamisesta, sovintoratkaisusta tai muusta seikasta, jonka vaikutuksesta oikeudenkäynti päättyy. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on myös ilmoitettava unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisun pyytämistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen mahdollisesti annetusta ratkaisusta ja sen vaikutuksista ennakkoratkaisupyynnöön.
25. Jotta ennakkoratkaisumenettely unionin tuomioistuimessa etenisi asianmukaisesti ja vastaisi tarkoitustaan, tällaiset tiedot on ilmoitettava unionin tuomioistuimelle mahdollisimman nopeasti. Kansallisia tuomioistuinta kehoitetaan myös ottamaan huomioon, että ennakkoratkaisupyynnön peruuttaminen saattaa vaikuttaa samankaltaisten asioiden (tai asiaryhmien) käsittelevyn ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa. Jos ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden ratkaisu riippuu unionin tuomioistuimen vastauksesta ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, kansallisen tuomioistuimen saattaa olla aiheellista yhdistää nämä asiat ennakkoratkaisupyynnössä, jotta unionin tuomioistuin voi vastata esitettyihin kysymyksiin, vaikka jokin tai jotkin näistä asioista lakkaisivat olemasta vireillä.

Oikeudenkäyntikulut ja oikeusapu

26. Ennakkoratkaisupyynnön käsittely unionin tuomioistuimessa on maksutonta. Unionin tuomioistuin ei tee ratkaisua ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa vireillä olevan asian asianosaisten oikeudenkäyntikuluista, vaan niitä koskevan ratkaisun tekeminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle.
27. Mikäli pääasian oikeudenkäynnin asianosaisella ei ole riittäviä varoja, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi myöntää tällaiselle asianosaiselle oikeusapua unionin tuomioistuimessa aiheutuvien kulujen, erityisesti asianajokulujen, kattamiseen sikäli kuin tämä on kansallisten säännösten mukaan mahdollista. Myös unionin tuomioistuin voi myöntää tällaista oikeusapua siinä tapauksessa, että kyseessä olevalle asianosaiselle ei ole jo myönnetty oikeusapua kansallisella tasolla, tai siinä tapauksessa, että kyseinen apu ei kata unionin tuomioistuimessa aiheutuneita kustannuksia tai kattaa vain osan niistä.

Unionin tuomioistuimen ja kansallisen tuomioistuimen välinen yhteydenpito

28. Unionin tuomioistuimen kirjaamo on yhteydessä ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen koko sen ajan, jonka asian käsittely kestää. Kirjaamo toimittaa ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle jäljennöksen kaikista oikeudenkäyntiasiakirjoista sekä mahdolliset täsmennys- tai selvennyspyynnöt, joiden katsotaan olevan tarpeen hyödyllisen vastauksen antamiseksi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin.
29. Asian käsittelyn päätyttyä kirjaamo toimittaa unionin tuomioistuimen ratkaisun ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, jonka toivotaan ilmoittavan unionin tuomioistuimelle, miten se tämän jälkeen soveltaa kyseistä ratkaisua pääasian oikeudenkäynnissä, sekä ilmoittavan unionin tuomioistuimelle pääasian oikeudenkäynnissä antamastaan lopullisesta ratkaisusta.

II Nopeaa käsittelyä edellyttäviin ennakkoratkaisupyyntöihin sovellettavat ohjeet

30. Ennakkoratkaisupyyntö voidaan perussäännön 23 a artiklassa ja työjärjestyksen 105–114 artiklassa määrätyn edellytyksen käsitellä joissakin tapauksissa nopeutetussa menettelyssä tai kiireellisessä menettelyssä. Unionin tuomioistuin päättää näiden menettelyjen käyttämisestä ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä, jossa esitetään ne oikeudelliset seikat tai tosiseikat, joiden vuoksi näiden menettelyjen käyttäminen on aiheellista. Unionin tuomioistuin voi poikkeuksellisesti tehdä tällaisen päätöksen omasta aloitteestaan, jos asian laatu tai asiaan yksittäistapauksessa liittyvät seikat näyttävät sitä edellyttävän.

Nopeutetun menettelyn ja kiireellisen menettelyn soveltamisedellytykset

31. Työjärjestyksen 105 artiklan mukaan ennakkoratkaisupyyntö voidaan siten käsitellä nopeutetussa menettelyssä työjärjestyksen määräyksistä poiketen, jos asian laatu edellyttää, että asia käsitellään ensi tilassa. Nopeutetusta menettelystä aiheutuu huomattavia vaatimuksia kaikille siihen osallisille ja erityisesti kaikille jäsenvaltioille, joiden on esitettävä kirjalliset tai suulliset huomautuksensa paljon lyhyemmässä määräajassa kuin tavallisesti. Tämän vuoksi nopeutetun menettelyn soveltamista on pyydetävä vain sellaisissa erityistilanteissa, joissa on perusteltua, että unionin tuomioistuin ratkaisee esitetyt kysymykset nopeasti. Se, että ratkaisu, joka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on annettava saatettuaan ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, saattaa koskea suurta määrää henkilöitä tai oikeudellisia tilanteita, ei vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ole sellaisenaan poikkeustapaus, jonka vuoksi nopeutetun menettelyn käyttäminen olisi perusteltua.
32. Tämä koskee vielä suuremmalla syyllä työjärjestyksen 107 artiklassa tarkoitettua kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä. Tämä menettely, jota sovelletaan vain EUT-sopimuksen kolmannen osan V osastossa tarkoitettua vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskeissa asioissa, asettaa nimittäin siihen osallistuville toimijoille vielä suurempia vaatimuksia, koska siinä rajoitetaan kirjallisten huomautusten esittämiseen oikeutettujen osapuolten lukumäärää ja äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa asia voidaan käsitellä unionin tuomioistuimessa kokonaan ilman kirjallista vaihetta. Kiireellisen menettelyn soveltamista on sen vuoksi pyydetävä vain silloin, kun on ehdottoman välttämätöntä, että unionin tuomioistuin vastaa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin erittäin nopeasti.
33. Vaikkei tällaisia tilanteita ole erityisesti vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevien unionin oikeussääntöjen vaihtelevan luonteen ja niiden kehityksen vuoksi mahdollista luetella tässä tyhjentävästi, kansallinen tuomioistuin voi harkita kiireellisen ennakkoratkaisupyynnön esittämistä esimerkiksi SEUT 267 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettua tapauksessa, jossa asia koskee pidätettyä tai vapautensa menettänyttä henkilöä ja esitettyyn kysymykseen annettavalla vastauksella on ratkaiseva merkitys hänen oikeudellisen asemansa arvioinnissa, taikka lapsen huoltajuutta tai asumista koskevassa asiassa, jossa sen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu unionin oikeuden nojalla, toimivaltaisuus riippuu ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta.

Pyyntö nopeutetun menettelyn tai kiireellisen menettelyn soveltamisesta

34. Jotta unionin tuomioistuin voisi päättää nopeasti, onko nopeutetun menettelyn tai kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn soveltaminen aiheellista, pyynnössä on esitettävä täsmällisesti ne oikeudelliset seikat ja tosiseikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen, ja erityisesti ne riskit, joita aiheutuisi ennakkoratkaisupyynnön käsittelemisestä tavallisessa menettelyssä. Sikäli kuin suinkin mahdollista, ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on myös esitettävä lyhyesti kantansa vastauksesta, joka esitettyihin kysymyksiin olisi annettava. Tämä helpottaa pääasian asianosaisten ja muiden asian käsittelyyn osallistuvien osapuolten kannanottoa ja nopeuttaa siten osaltaan menettelyä.

35. Nopeutetun menettelyn tai kiireellisen menettelyn soveltamista koskeva pyyntö on kaikissa tapauksissa laadittava yksiselitteisesti siten, että unionin tuomioistuimen kirjaamo voi pyynnön perusteella välittömästi todeta, että asialle on annettava erityiskohtelu. Tätä varten kansallista tuomioistuinta pyydetään täsmentämään, kumpaa näistä menettelyistä pyydetään, sekä mainitsemaan pyyntönsä yhteydessä työjärjestyksen asianomainen artikla (nopeutettua menettelyä koskeva 105 artikla tai kiireellistä menettelyä koskeva 107 artikla). Tämän maininnan on oltava kansallisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyynnön muusta sisällöstä selvästi erottuvassa kohdassa (esimerkiksi ylätunnisteessa tai erillisessä tuomioistuimen ratkaisussa). Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin voi tarvittaessa mainita tästä pyynnöstä myös saatekirjeessä.
36. Varsinaisen ennakkoratkaisupyynnön sanamuodon on kiireellisessä tilanteessa tärkeää olla ytimekäs erityisesti siksi, että tämä osaltaan nopeuttaa menettelyä.

Unionin tuomioistuimen, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ja pääasian asianosaisten välinen yhteydenpito

37. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ja pääasian asianosaisten kanssa käytävän yhteydenpidon nopeuttamiseksi ja helpottamiseksi tuomioistuinta, joka pyytää nopeutetun menettelyn tai kiireellisen menettelyn soveltamista, pyydetään ilmoittamaan sähköpostiosoite ja mahdollisesti faksin numero, jota unionin tuomioistuin voi käyttää, sekä kyseessä olevien asianosaisten edustajien sähköpostiosoitteet ja mahdollisesti faksin numerot.
38. Allekirjoitetun ennakkoratkaisupyynnön jäljennös voidaan toimittaa nopeutetun menettelyn tai kiireellisen menettelyn soveltamista koskevan pyynnön kanssa etukäteen unionin tuomioistuimeen sähköpostitse (ECJ-Registry@curia.europa.eu) tai faksilla (+352 433766). Molempien pyyntöjen käsittely voidaan aloittaa heti tällaisen jäljennöksen saavuttua. Kyseisten asiakirjojen alkuperäiskappale on kuitenkin toimitettava unionin tuomioistuimen kirjaamoon mahdollisimman nopeasti.

LIITE

Ennakkoratkaisupyynnön sisällytettävät olennaiset tiedot**1. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin**

Ennakkoratkaisupyynnössä on ilmoitettava täsmällisesti ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin ja mahdollinen jaosto tai ratkaisukokoonpano. Pyynnössä on mainittava tämän tuomioistuimen täydelliset yhteystiedot sen ja unionin tuomioistuimen välisen yhteydenpidon helpottamiseksi.

2. Pääasian asianosaiset ja niiden edustajat

Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen jälkeen mainitaan pääasian asianosaiset ja tapauksen mukaan niitä kyseisessä tuomioistuimessa edustavien henkilöiden nimet. Näiden mainintojen on oltava mahdollisimman täydellisiä. Niihin on sisällyttävä joko ennakkoratkaisupyynnössä tai sen saatekirjeessä asianomaisten henkilöiden tarkka osoite, heidän puhelinnumerosa tai faksinumeronsa sekä heidän käytössään mahdollisesti oleva sähköpostiosoite.

Kansallisia tuomioistuuksia muistutetaan tässä yhteydessä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 95 artiklasta sekä näiden suositusten 21 ja 22 kohdasta. Jos ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pitää sitä tarpeellisena, sen on itse huolehdittava tiettyjen nimien tai tietojen poistamisesta ennakkoratkaisupyynnöstään tai lähetettävä ennakkoratkaisupyynnöstä sen täydellisen version lisäksi sellainen versio, josta tunnistetiedot on poistettu ja jota käytetään asian käsittelyn perustana unionin tuomioistuimessa.

3. Pääasian oikeudenkäynnin kohde ja merkitykselliset tosiseikat

Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on lyhyesti kuvattava pääasian oikeudenkäynnin kohde sekä asiaa koskevat tosiseikat sellaisina kuin tämä tuomioistuin on ne todennut tai hyväksynyt.

4. Asiaa koskevat oikeussäännöt

Ennakkoratkaisupyynnössä on mainittava täsmällisesti pääasian oikeudenkäynnin tosiseikastoon sovellettavat kansalliset säännökset, tarvittaessa myös asian kannalta merkityksellinen oikeuskäytäntö, sekä ne unionin oikeuden säännökset, joiden tulkintaa pyydetään tai joiden pätevyys kyseenalaistetaan. Näiden mainintojen on oltava täydellisiä. Niihin on sisällyttävä täsmälliset viittaukset kyseisiin säännöksiin niiden täsmällisiä nimikkeitä käyttäen sekä niiden julkaisuvuitteet. Kansalliseen oikeuskäytäntöön tai unionin oikeuskäytäntöön viitattaessa mainitaan mahdollisuuksien mukaan myös asianomaisen ratkaisun ECLI-numero (European Case Law Identifier).

5. Ennakkoratkaisupyynnön perustelut

Unionin tuomioistuin voi ratkaista ennakkoratkaisupyynnön vain, jos pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevaan asiaan on sovellettava unionin oikeutta. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on sen vuoksi selostettava syyt, joiden vuoksi se on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä unionin oikeuden säännösten tulkinnasta tai pätevydestä. Sen on myös selostettava toteamansa yhteys unionin oikeuden säännösten ja pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavien kansallisen oikeuden säännösten välillä. Jos ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pitää sitä hyödyllisenä asian ymmärtämisen kannalta, se voi tässä yhteydessä selostaa tähän liittyviä asianosaisten perusteluja.

6. Ennakkoratkaisukysymykset

Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on ilmaistava unionin tuomioistuimelle esittämänsä ennakkoratkaisukysymykset selkeästi ja asiakirjan muusta sisällöstä selvästi erottuvalla tavalla. Kysymysten on oltava ymmärrettävissä sellaisinaan eli tukeutumatta ennakkoratkaisupyynnön perusteluihin.

Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin esittää mahdollisuuksien mukaan myös lyhyesti oman kantansa ennakkoratkaisukysymyksiin annettavasta vastauksesta.

7. Mahdollinen erityiskäsittelyn tarve

Jos ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että sen unionin tuomioistuimelle esittämä ennakkoratkaisupyynnö edellyttää erityistä käsittelytapaa pääasian oikeudenkäyntiin liittyvien henkilöiden tunnistetietojen poistamiseksi tai asian käsittelyn nopeuttamiseksi unionin tuomioistuimessa, tällaista käsittelytapaa puoltavat seikat on selostettava yksityiskohtaisesti ennakkoratkaisupyynnössä ja sen mahdollisessa saatekirjeessä.

Ennakkoratkaisupyynnön muoto ja ulkoasu

Ennakkoratkaisupyynnöiden on oltava ulkoasultaan sellaisia, että niiden myöhempi sähköinen käsittely unionin tuomioistuimessa on helppoa, ne voidaan skannata ja kirjoitusmerkit voidaan lukea optisesti. Tämä edellyttää, että

- ennakkoratkaisupyynnöt kirjoitetaan koneellisesti ilman yliviivauksia valkoiselle A4-kokoiselle paperille
- tekstissä käytetään tavanomaista kirjasintyyliä (kuten Times New Roman, Courier tai Arial), jonka pistekoko on tekstissä vähintään 12 ja mahdollisissa alaviitteissä 10, sekä riviväliä 1,5 ja vähintään 2,5 senttimetrin marginaaleja (sivun ylä- ja alareunassa sekä oikeassa ja vasemmassa reunassa)
- kaikki ennakkoratkaisupyynnön sivut ja siihen sisältyvät kappaleet on numeroitu jatkuvalla ja kasvavalla numerosarjalla.

Ennakkoratkaisupyynnö on päivättävä ja allekirjoitettava. Ennakkoratkaisupyynnö, johon oheistetaan pääasian oikeudenkäynnin asiakirja-aineisto, lähetetään kirjattuna lähetyksenä unionin tuomioistuimen kirjaamoon osoitteeseen Rue du Fort Niedergrünwald, 2925 Luxemburg, LUXEMBURG.

Nopeutetun menettelyn tai kiireellisen menettelyn soveltamista koskevan pyynnön esittämiseksi suositellaan, että ennakkoratkaisupyynnön allekirjoitettu jäljennös lähetetään etukäteen sähköpostitse (ECJ-Registry@curia.europa.eu) tai faksilla (+352 433766) ja että ennakkoratkaisupyynnön alkuperäiskappale lähetetään sen jälkeen postitse.

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI